

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐπὶ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὼν εἰς τὴν χάραν ἡμερέσιας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἑριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΤΗΛΗΡΩΤΑ

ἘΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξέμνητος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ἘΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λιγύτου γραμματικὴ διατριβὴ 50.— Ἀμερικτῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλικῆς καὶ ὁμων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν ἀελλίνια 10.

Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗ - ΕΡΑΤΥΤΗ - ΔΙΕΥΘΥΤΗ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουσι τὴν 1ην οἰουθῆριου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐδριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβακίον.

Πελοδοσ Β.—Τόμος 37ος

Ἐν Ἀθήναις, 18 Ἰανουαρίου 1880

Ἔτος 52ον.—Ἀριθ. 7

Ἡ ΚΑΛΥΒΑ ΤΟΥ ΜΠΑΡΜΠΑ-ΤΟΜ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ HARRIET BEECHER-STOWE

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον—

Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα τὸ μονοπάτι ἔσβυνε. Ἦταν ἀδύνατον νὰ προχωρήσουν περὶσσότερον πρὸς αὐτὴ τὴ διεύθυνση.

— Δὲ σὰς τάλεγα ἐγὼ, ἀφρευτικό; ἔκαμε ὁ Σάμ. Δὲν τὰ ξέρω καλὰ αὐτὰ τὰ μέρη καὶ δὲν πέρνω καμμιά ἐυθύνη!

— Βλέκω! φώναξε ὁ Χάλεϋ. Τῶξερες καὶ τόκαμες ἐπιτήδες!

— Μὰ δὲ σὰς τὸ εἶπα καὶ δὲ μ' ἀκούσατε; Ἐγὼ τὸ εἶπα καθάρᾳ — καὶ ὁ Ἄντυ ἀπ' ἐδῶ μ' ἀκούσε.

Αὐτὴ ἦταν ἡ ἀλήθεια καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐκστρατείας ἀναγκάστηκε νὰ κρύφει ὅσο μπορούσε καλύτερα τὸ θυμὸ του. Ἐκίμην λοιπὸν καὶ οἱ τρεῖς μεταβλή καὶ τῶβαλαν γιὰ τὸ δημόσιο δρόμον.

Μὲ τὴν καθυστέρηση αὐτῆ καὶ ἄλλες πρὸ ἀσήμενας, κατάφεραν τέλος νὰ φτάσουν στὸ χάνι, τρία τέταρτα τῆς ὥρας ὕστερ' ἀπὸ τὴ στιγμή, πού ἡ Ἐλίτσα εἶχε ἀποκοιμῆσαι ἐκεῖ μέσα τὸ παιδάκι τῆς.

Ἡ Ἐλίτσα ἦταν κοντὰ στὸ παράθυρο καὶ τὰ διαπεραστικὰ μάτια τοῦ Σάμ τὴν εἶδαν. Ὁ Χάλεϋ καὶ ὁ Ἄντυ ἦταν λίγα βήματα πρὸ πίσω.

Στὴν κρίσιμη αὐτὴ στιγμή, ὁ Σάμ ἔφισε τὸ καπέλλο του νὰ τοῦ πέσει κάτω καὶ ἔβαλε τίς φωνές, τάχα ἀπὸ φόβο μὴν τὸ χάσει. Ἡ Ἐλίτσα γνώρισε τὴ φωνὴ καὶ κρύφτηκε μέσα. Ἔτσι ἡ συνοδεία πέρασε μπροστὰ ἀπ' τὸ παράθυρο χωρὶς νὰ τὴν ἴδει. Σὲ λίγα δευτερόλεπτα θάμπαιναν μέσα στὸ χάνι.

Τὰ δευτερόλεπτα αὐτὰ φάνηκαν στὴν Ἐλίτσα ὀλόκληρος χρόνος. Τὸ δωμάτιο ἔβλεπε πρὸς τὸ

ποτάμι. Χωρὶς νὰ πολυσκεφθεῖ, ἄρπαξε τὸ παιδί τῆς καὶ ὄρμησε ἔξω.

Ὁ Χάλεϋ τὴν εἶδε νὰ περῶ σὰν ἀστραπὴ καὶ νὰ χάνεται στὸ σκοτάδι. Πήδησε ἀμέσως ἀπὸ τ' ἀλογό του καὶ ἔτρεξε ὅπως τὸ θηρίο πού βλέπει τὸ θήραμα.

Στὴ φοβερὴ αὐτὴ στιγμή, ἡ Ἐλίτσα εἶχε φτάσει στὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ. Οἱ τρεῖς ἄνθρωποι κόντευαν νὰ τὴ φτάσουν.

Ὁ Χάλεϋ, ὁ Σάμ καὶ ὁ Ἄντυ ἔβαλαν φωνές τρόμου... (Σελ. 78, στ. γ')

Τότε, χωρὶς νὰ σκεφθεῖ καθόλου, ἐπιχειρεῖ ἕνα πήδημα, πού μόνο ἕνας τρελλὸς ἢ ἕνας ἀπελπισμένος μπορούσε νὰ τὸ κάμει, καὶ βρίσκεται ἀπάνω στοὺς πάγους! Ὁ Χάλεϋ, ὁ Σάμ καὶ ὁ Ἄντυ, καθὼς εἶδαν αὐτὴ τὴν τρέλλα, ἔβαλαν σὰν ἀπὸ ἄστικτό φωνές τρόμου καὶ σήκωσαν τὰ χέρια τους πρὸς τὸν οὐρανόν.

Ὁ πελώριος πάγος ἔτριξε καὶ ἔσπασε κάτω ἀπὸ τὸ βάρος. Ἀλλ' ἡ Ἐλίτσα δὲν τρόμαξε. Ἀφίνοντας κατὶ ἀγριεὶς κραυγές σὰ λυσσασμένο θηρίο, πήδησε ἀπὸ τὸν ἕνα πάγο στὸν ἄλλο, καὶ αὐτὸ τῶκαμε δύο, τρεῖς, τέσσαρις φορές. Γλυστροῦσε, πιανόταν μὲ χέρια καὶ μὲ πόδια, ἔπεφτε, σηκωνόταν, καὶ πάλι! Τὰ παπούτσι εἶχαν φύγει ἀπὸ τὰ πόδια τῆς καὶ σὲ κάθε πατημασίᾳ τῆς ἄφινε ἕνα κόκκινο σημάδι ἀπὸ αἷμα πάνω στὸν πάγο. Ἐκείνη ὁμῶς οὔτε βλέπει, οὔτε αἰσθάνεται τίποτα. Τέλος, σὰ μέσα σὲ ὄνειρο, διακρίνει τὴν ἀπέναντι ὄχθη καὶ ἕνα χέρι τενητωμένο πρὸς αὐτὴ, γιὰ νὰ τὴ βοηθήσει.

— Εἶσαι γενναία κόρη, ὅποια καὶ ἂν εἶσαι, τῆς λέει μὴ ἀνδρική φωνή.

Ἡ Ἐλίτσα τότε ἀναγνωρίζει τὴ φωνὴ καὶ τὸ πρόσωπο ἐνὸς ἰδιοκτήτη γείτονα τοῦ κ. Σέλμπυ.

— ὦ, κύριε Σύμς, σώστε με, κρύψτε με! φωνάζει.

— Μὰ τί τρέχει λοιπὸν; Δὲν ἀνήκεις πιά στὸν κ. Σέλμπυ;

— Τὸ παιδί μου, τὸ παιδάκι μου, τὸ πούλησαν! Ἐκεῖ πέρα, στὴν ἄλλη ὄχθη, εἶναι ὁ ἀφέντης του! ὦ, κύριε Σύμς, δὲν ἔχετε καὶ σεις παιδί;

— Ναι, ἔχω! ἀπάντησε ὁ Σύμς καὶ βοήθησε τὴν Ἐλίτσα νὰ βγεῖ μὲ τὸ παιδί τῆς στὴν ἀπόκρημνη ὄχθη. Εἶσαι γενναία κόρη καὶ μένα μ' ἀρέσουν οἱ γενναῖες καρδιές, ὅπου καὶ ἂν τις βρῶσκω.

Ὅταν πᾶτησαν στὸ χῶμα, ὁ καλὸς ἄνθρωπος ἐξακολούθησε:

— Μακάρι να μπορούσα να κάμω κάτι για σένα, αλλά δεν ξέρω πού να σε βάλω. Η καλύτερη συμβουλή που έχω να σου δώσω, είναι να πιάς εκεί: (Και της έδειξε ένα μεγάλο άσπρο σπίτι, λίγα μέτρα πιά πέρα.) Πήγαινε εκεί, είναι καλοί άνθρωποι και θα σε βοηθήσουν. Είναι συγγησμένοι σε τέτοια.

— Ο Θεός να σάς το πληρώσει! Έκαμε η Έλιζα. Μου υπόσχεστε πως δε θα πήτε τίποτα σε κανέναν;

— Όχι, έννοια σου, δε θα πώ τίποτα.

Η Έλιζα έσφιξε το παιδί της στην άγκυλιά της κι έφυγε βιαστικά. Ο κτηματίας την κοίταζε καθώς έφευγε.

«Τώρα ο Σέλμπυ μου παραπονείται

Μα οι δυο μαύροι άνέβηκαν στ' άλλα γά τους, γελώντας δλοένα, (ή χαρά τους βλέπετε, γιατί η Έλιζα είχε γλυτώσει) κι έτοιμάστηκαν να ξεκινήσουν:

— Η κυρία θα θέλει τ' αλόγο της, είπε ο Σάμ και πρέπει να γυρίσουμε. Άλλωστε φαντάζομαι πως ο κύριος Χάλεϋ δε μας χρειάζεται πιά.

Χτύπησαν τ' αλογα κι έφυγαν γρήγορα. Από μακριά, ο άνεμος έφερνε ως τ' αυτιά του Χάλεϋ τις χαρούμενες φωνές και τα γέλια τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η' Η Φωνή

Η νύχτα έπεφτε σιγά-σιγά και τα σκότη της έκρυβαν την Έλιζα. Τότερα τ' οφθαλμωμένο ποτιμ με τους μεγάλους ογκοπέτρους του χωριού της θουμάσια τη φυγάδα από τον έχθρο της. Ο Χάλεϋ γύρισε πίσω στο χάνι, δυσαρεστημένος με τον έαυτο του και βλαστημώντας.

— Δεν τάφιναν το καλιόπαιδο κεί που βρισκόταν, μωρμούριζε, αλλά κάθισα να με κλέφουν μ' αυτό τον τρόπο! Και βλαστήμησε την ώρα, που σκέφθηκε να κάμει αυτή την αγορά.

Τη στιγμή εκείνη μιά γνώριμή του φωνή άκούστηκε στη πόρτα του ξενοδοχείου. Κάποιος ξένος είχε κατεθεί απ' τ' αλόγο του και μιλούσε. Ο Χάλεϋ έτρεξε στο παράθυρο να ιδεί.

— Να τύχη που την είχα! φώναξε. Μου φαίνεται πως είναι ο Τόμ Λόκερ!

Μέσα στο μαγαζί, στεκόταν μπροστά στο τραπέζακι ένας γερός και ψηλός άνθρωπος, τυλιγμένος σ' ένα παλτό από δέρμα βουβάλου, που τού έδινε άγρια δ-ψη. Δίπλα του στεκόταν ένας άλλος, μικροκαμωμένος αυτός και σβέλτος, που η μύτη του ήταν μακρουλή και λεπτή—μιά μύτη που φαινόταν σά να ζητούσε να τρυπήσει παντού.

Ο ψηλός κύριος πήρ' ένα ποτήρι ρακι και τ' ήπιε μονορούφι. Ο κοντός πήλωσε στα νύχια του, μυρίστηκε τις μπουτίλλιες και παράγγειλε μιά μέντα.

— Να τί θα πεί νάχω τύχη! είπε ο Χάλεϋ πλησιάζοντας. Γεια σου, Τόμ Λόκερ, τί γίνεται;

— Τί διάβολο γυρεύεις εδώ, Χάλεϋ; Ο άνθρωπάκος, που λεγόταν Μάρκς, σταμάτησε το ρούφηγμα της μέντας του και κοίταξε έρευνητικά τον Χάλεϋ, σά

μιά γάτα που κοιτάζει ένα πράγμα που θέλει να κυνηγήσει.

— Ο Θεός σ' έστειλε, Τόμ! είπε ο Χάλεϋ. Είναι, ξέρεις, σέ μιά θέση πολύ δύσκολη και θέλω να με βοηθήσεις.

— Βέβαια! είπε ο άλλος. Εόχαριστίεσαι να βλέπεις τους άλλους μόνο ο Χάλεϋ δε μας χρειάζεται πιά.

— Έχεις μαζί σου κανένα συνεταιίρο σου; ρώτησε ο Χάλεϋ με διαταγμό.

— Ναι. Μάρκς, σού παρουσιάζω τον παλιό συνεταιίρο μου στ' Νατέζ.

— Χαίρω πολύ για τη γνωριμιά, είπε ο Μάρκς δίνοντας το χέρι του, ένα χέρι λιγνό και μακρύ, σαν πόδι κοράκου. Είσαι, υποθέτω, ο κ. Χάλεϋ;

— Μάλιστα, κύριε. Τώρα, κύριε, κάτι να πάρουμε για να τιμήσουμε τη συνάντησή μας. Έλα, παιδί, φέρε μας ζεστό νερό, ζάχαρι, ρακι και τσιγάρα!

Ο ξενοδόχος έτρεξε να ρίξει ξύλα στα τζάκι, κι οι τρεις φίλοι κάθησαν γύρω σ' ένα τραπέζι. Ο Χάλεϋ άρχισε να διηγείται την περιπέτειά του. Ο Λόκερ τον άκουγε προσεχτικός κι άμιλητος. Ο Μάρκς έφτιανε με άφυσία ένα πόνος και κάθε τόσο σταματούσε για ν' άκούσει. Τό τέλος της ιστορίας του φάνηκε, φαίνεται, άστειο, γιατί έβαλε τα γέλια.

— Όποτε, σάς την έφτιαξαν μιά χαρά, ε; είπε. Χέ, χέ, χέ. Σας την έπαιξαν μιά χαρά!

— Τό εμπόριο των παιδιών πάντα έχει φασαρίες, είπε σοβαρά ο Χάλεϋ.

— Τί καλά αν μπορούσαν να υπάρχουν μαννάδες που να μην πολυσκοτίζονται για τα μικρά τους, είπε χαμογελώντας ο Μάρκς.

— Άλήθεια! Αυτές κάνουν σά δαιμονισμένες για να μη τους πάρουν τα μωρουδέλια τους. Άντι να χαίρονται που τα ξεφορτώνονται.

— Κύριε Χάλεϋ, δώστε μου τ' νερό, σάς παρακαλώ, είπε πάλι ο Μάρκς. Τόν καιρό που έμπορευόμουν, άγόρασα κάποτε μιά μαύρη γερή κι' έξυπνη. Είχε ένα παιδάκι καγκυκικό και καμπούρικο.

Τό πήρα και τ'όδωσα σ' έναν άνθρωπο να φροντίσει διά τη διατροφή του. Ποτέ δε φανταζόμουν ότι αυτό θα την δυσαρεστούσε. Κι' όμως εκείνη πήγε να τρελαθεί. Έκλαψε, φώναξε, χάλασε τόν κόσμο. Μά τί έθρισκε, Θεέ μου, σέ κείνο τό καμπούρακι!

— Και μένα μούτυχε κάτι παρόμοιο, είπε ο Χάλεϋ. Τό παρκαμένο καλοκαίρι είχ' αγοράσει μιά μαύρη μ' ένα παιδάκι όμορφο, που τα μάτια του έλαμπαν όπως και τα δικά σας. Άλλά μόλις τό κοίταξα καλά, είδα ότι ήταν τυφλό, ό-λότελα τυφλό. Σκέφθηκα ότι φρονιμότερο ήταν να τό ξεφορτώθω. Τό πούλησα λοιπόν για ένα βαρέλι ούίσκου.

(Άκολουθεί)

ΑΥΡΙΟ ΚΛΑΙΝΕ ΜΥΘΟΣ

Έγαν καιρό, μιά κυρά-Μαριά έπως λένε οι χωρικοί μας την άλεπού—είχε ρημάξει τα κοττίετα κάποιου χωριού. Ήταν αδύνατο να ξημερώση μέρα και να μη βρεθεί κοττίετα άφαντισμένο.

Παραφύλαγαν οι χωρικοί τη μιά βραδυά έδώ, την άλλη εκεί, μήπως πιάσουν την άλεπού; μά του κάκου, εκείνη τό μυρίζεταν και πήγαινε κι' έκανε τη δουλειά της σέ κοττίετα άφύλαχτα.

Έτσι τό πράγμα χειροτέρευε κι' οι χωρικοί πήγαιναν να σκάσουν από τό κακό τους που τους ξεγέλαγε η κυρά-Μαριά με την πονηράδα της. Στο τέλος μαζεύτηκαν όλοι στο μεσαχώρι με τό ηλιοσάσιμα, και κάνανε συμβούλιο να βρουν με τί τρόπο θα ξεμπερδεύαν την άλεπού. Έκει, αφού πολλοί είπαν πολλούς τρόπους, ένας γέρος πολύξερους

είπε να κάνουν αυτό τό τέχνασμα: να πάνε λίγο πιά έξω από τό χωριό, και στο δρόμο που θα πέραγε η άλεπού, να σκάψουν ένα λάκκο, να βάλουν μέσα σ' αυτόν ένα δόκανο με κάτι καλό φαγώσιμο που να χτυπήση με τη μυρουδιά του τη μύτη της, και να τόν σκεπάσουν προσεχτικά με χώματα και χορταράκια για να μη φαίνεται πως ήταν παγίδα.

Αυτό τό βρήκαν άποτελεσματικό, και την ίδια ώρα πήγαν όλοι μαζί να στήσουν τό δόκανο. Τη στιγμή που είχαν τελειώσει τη δουλειά τους και σκέπαζαν προσεχτικά τό λάκκο, να σου κι' η άλεπού. Τους είδε μαζεμένους, τους παραφύλαξε, και στο τέλος ζύγωσε να δη τί κάνανε. Και τούς είπε:

— Γεια σας κουμπάροι, καλώς τ' χαίροστε, τί καλές δουλειές κάνετε έδώ; — Μά δε βλέπετε; λάκκο σκεπάζουμε. — Γιατί, καλοί μου άνθρωποι; τί κρύφατε;

— Άι, ζωή σέ λόγου σου; θάψαμε ένα παιδάκι.

— Μπιά, μωρμούρισε η άλεπού, θάψανε παιδάκι και δεν κλαίνε; χμ, κάτι λάκκον έχει η φάβα.

Και πρόσθεσε πιά δυνατά: — Μπιά, σέ καλό σας! άμ' εύλογη μένοι, παιδί θάθετε και δεν κλαίτε; έλα Χριστέ και Παναγιά!

— Κρίμα που είσαι κι' άλεπού και δεν τό καταλαβαίνεις, της λέει ο πολύξερους γέρος άμ' αύριο κλαίνε, κυρά-Μαριά. Γεια σου!

— Η άλεπού, σαν έφυγαν, σκέφτηκε: — Έγώ ξέρω, που να ξεραθώ, πως κλαίνε την ώρα που θάθουν. Αυτοί γιατί δεν έκλαιγαν; Δέν γίνεται, με κορόι-δεφάν; να μη με λέν κυρά-Μαριά, αν δε βρω τί γυρεύουν να μου σκαρώσουν!

Κι' άμέσως άρχισε να σκαλίξη, να σκάβη, για να δη αν είχαν θαμμένο παιδί ή τίποτ' άλλο. Μά κεί που σκά-

λιζε, ξάφνου άκούγεται ένα δυνατό κράκ, και βρίσκεται πιασμένη στο δόκανο.

— Ωχ! άχ! τί μου σφίγγει έτσι τό πόδι; σφρίλασε τότε η άλεπού.

Τραθήχτηκε, γδάρθηκε, μαζεύτηκε, μά δεν μπόρεσε να ξελευτερωθί από τό δόκανο και τότε, άργά πιά, κατάλαβε πως, μ' όλη της την πονηράδα, αυτή τη φορά την έπαθε, κι' όλη τη νύχτα έκλαιγε τη μαύρη της μοίρα.

Τό πρωί πήγαν οι χωρικοί και τη βρήκαν πιασμένη στο δόκανο, ζαρωμένη και σά ζεματισμένη.

— Δε σοβ τάπαμε, κυρά-Μαριά, της είπαν γελώντας, πως αύριο κλαίνε; Να

πού σ' έκλαιγες όλη νύχτα και θα κλάψης ακόμα τώρα πιά πολύ.

Και λέγοντας έτσι, της ρίχτηκαν με τα ραβδιά και της άργάσανε τόσο πολύ τό τομάρι, που και τα πλευρά της ακόμα έγιναν μαλακά σαν την κοιλιά της.

Κι' έτσι, με τη συμβουλή του γέρου πολύξερους, σάθησαν τα υπόλοιπα κοττίετα του χωριού.

Από τότε έμεινε στο στόμα του λαού σαν παροιματικός λόγος τό «αύριο κλαίνε». Κι' αυτό τό λένε για τούς κατεργάρηδες, όταν τούς έτοιμάζουν κάτι κακό για τιμωρία τους.

ΠΑΝΑΓ. Α. ΣΕΦΕΡΑΖ

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ

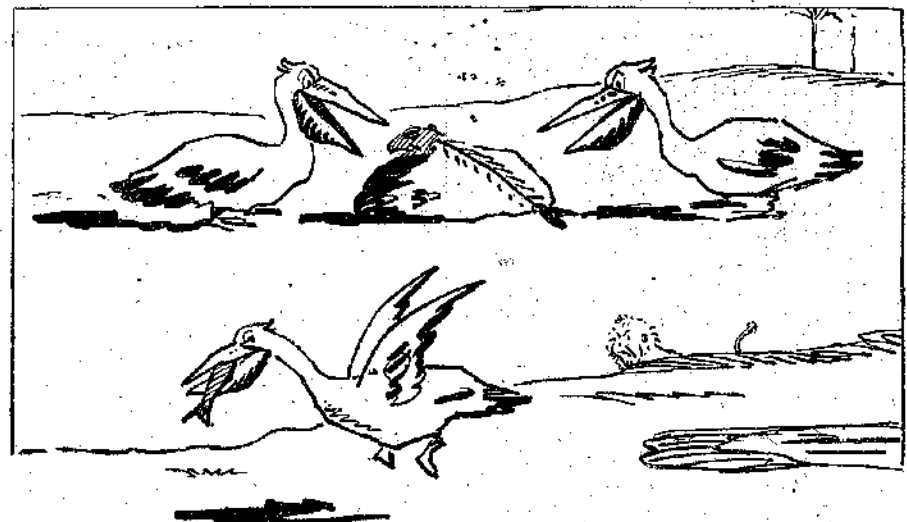
Z'

— Όχι, βασιλιά μου! είπε ο άλλος. Τό ψάρι είναι όλο δικό μου, γιατί κι' αν τό είδαμε μαζί, εγώ όμως τόπασα απ' τό κεφάλι, που είναι τό σπουδαιότερο.

— Συμβιβάζεστε; τούς ρώτησε ο βασιλιάς; τό μοιραζόσαστε;

— Όχι, όχι! μπιά, μπιά! φώναξαν κι' οι δυο. Τό ψάρι, θα τό πάρη ένας, εκείνος που θα πη ή Μεγαλειότη σου!

— Πολύ καλά! άποκρίθηκε ο Όσκάρ. Φέρτε μου έδώ τό ψάρι κι' άκουμήστε το σ' εκείνη-έκει την πέτρα.

Οι πελεκάνοι έπρεσαν τό ψάρι και τάφησαν άπάνω στην πέτρα που τούς έδειξε ο βασιλιάς εκεί απέξω απ' τό παλάτι. Αυτός τότε τούς είπε:

— Η άπόφαση θα βγη μετά δεκαπέντε μέρες. Γιατί πρέπει να σκεφθώ.

Έσείς τώρα φύγετε. Τό ψάρι θα μείνη έδώ. Κι' έλάτε μετά δυο εβδομάδες.

Οι πελεκάνοι έφυγαν. Τό ψάρι έμεινε άπάνω στην πέτρα. Όταν όμως γύρισαν μετά δυο εβδομάδες, οι αντίδικοι δεν βρήκαν παρά τό ψαροκόκαλο. Γιατί τό ψάρι είχε βρωμήσει, κι' όλες οι μύγες του κόσμου έπεσαν άπάνω του και τόφαγαν σέ λίγες ήμέρες.

— Ο βασιλιάς μας κορόιδεψε! είπε με θυμό ο ένας πελεκάνος, που τόν έλεγαν Λουκιανό.

— Μας κορόιδεψε, ναι, άποκρίθηκε ο άλλος που τόν έλεγαν Λούκιο; μάς άξιζε όμως, γιατί άντι να μοιράσουμε τό ψάρι άδερφικά, θέλαμε δικη. Δέν τό ξέραμε πως αυτά έχουν τα δικαστήρια;

Έτσι έβαλαν γνώση οι πελεκάνοι, κι' επειδή ο Λουκιανός δεν έννοούσε να μοιράζεται με τό Λούκιο τα ψάρια, άποφάσισαν να ψαρεύουν χωριστά.

Καμμιά φορά, ο βασιλιάς Όσκάρ, όταν έκανε περιοδεία, τούς άπαντούσε στη λίμνη, τούς παραμόνευε από κανένα μέρος και κορυφογελούσε.

«Αν σάς άρέσει, μυταράδες μου, έλεγε μέσα του, ξαναφέρετε μου ψάρι, να σάς πώ τίνος είναι...»

(Άκολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΔΕΗΣΗ ΣΤΟΝ ΗΛΙΟ

"Ηλιε μου, διάπλατα σου ανοίγω το παραθύρι φυλακή...

Μόνο ως εδώ—βήματα δύο κι' ύστερα πάλι θάπλωθώ στην πολυθρόνα—αχ! πόσο αυτό μούγινε πλέον βαρετό!

"Ηλιε μου, πρόθυμα ή ψυχή μου μέσ' στο κελί μου σε καλεῖ...

Μή στέξεις πιά στα πικνά δάση, στις θάλασσες μη άγοπορείς...

Τή νύχτα της πικρής του οδύνης. "Ηλιε, μονίχα έσυ μορφοῖς...

Ι. Μ. ΠΑΝΑΓΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΩΡΙΣΜΟΣ

"Εφθανε ή μεγάλη μέρα... Με πόση λαχτάρα την περίμεναν κι' οι δύο, πατέρας και κόρη!

Αφησε τη βάλισσα στην καρέκλα κι' έτρεξε στο δωμάτιο του μπαμπά...

Μια βzteia βραγχή φωνή... Πατάχτηκα πάνω... Τό βαπόρι. "Ηρθε κιόλα!

"Εφθασε ή μέρα ή πικρή... Όλο τό σπιτι ήταν ανάστατο, με τη φασαρία του ταξιδιού...

Θα προσπαθούσε να μην τον ενοχλήσει καθόλου, εκεί στον τόπο τό μακρυνό, που θάταν δλόκληρος, βυθισμένος στις φροντίδες του και τις εργασίες του...

Μπαμπά, μπαμπάκα! Πάρε με μαζί σου! Δε με λυπάσαι, να μ' αφήσεις μονάχη εδώ;

"Η φωνή του λύγισε... Και ή μικρή έφυγε άμίλητη. Τόνοιωθε καλά...

Είναι γεμάτα αισθήματα ύπεροχα, άγάπη, λατρεία... Όλόκληρη ζωή κύλησε μέσα σ' αυτά...

Δεύτερο σφύριγμα... Είναι άργά πιά. Πρέπει να χωρισούν...

Είναι γεμάτη άπόγνωση ή φωνή. Οι λυγμοί κόβουν, πνίγουν τις λέξεις...

Πήγαυτε, μπαμπά. Είναι άργά, τό βαπόρι θα φύγη...

"Ενα φίλημα, τό στερνό Γωας, κι' ή πόρτα κλείνει. Ακούγονται τά βήματα στην άρχή νάντηχούδε πάνω στις πλάκες του πελοδρομίου...

Τίποτα δεν έρχόταν να γλυκάνει τον πόνο της. Δεν είχε κανένα... Ούτε μαννούλα, ούτε αδέρφια...

"Όταν ζύπνησε κι' αντίκρουσε ελα τά γνωστά της πράγματα, άπόρρησε. Πώς ήταν δυνατό, ή ζωή να εξακολουθεί να κυλά, όταν αυτή έκλεινε μέσα της τόση θλίψη;

Είχε γεμάτα αισθήματα ύπεροχα, άγάπη, λατρεία... Όλόκληρη ζωή κύλησε μέσα σ' αυτά...

το πιά να γελάση και να χαρή. Κι' ή μέρα δλόκληρη πέρασε, χωρίς ή Νινέττα να σηκωθεί, χωρίς να μιλήση, χωρίς να γελάση...

Μά την άλλη μέρα ένα γράμμα της έφερε τη χαρά που τη νόμιζε νεκρωμένη

ΤΡΕΙΣ ΜΙΚΡΟΙ ΑΕΡΟΠΟΡΟΙ ΣΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΠΟΛΟ

Μυθιστόρημα υπό NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια από τό προηγούμενο — "Ο Κίντ άρχισε να εργάζεται με ζήλο και σε λίγο ή πετονιά ήταν έτοιμη...

Εντωμεταξύ ή δμίχλη είχε ξαναγίνει πυκνή όπως και πρώτα. Οι ναυαγοί είχαν κουρασθεί και νύσταζαν...

Τό κοίλωμα του ογκόπαγου, όπου οι ναυαγοί στρουμώθηκαν τρέμοντας από τό κρύο...

Παρ' ελο που ή Κίντ είχε αφήσει την πετονιά του μέσα στο νερό και είχε δώσει ρητή έντολή στους σκοπούς να την κοιτάζουν από ώρα σ' ώρα...

Αίχως άλλο ελ' αυτά δεν ήταν ευχάριστα πράγματα. Τό κρύο, ή δμίχλη, ή πείνα, ελα είχαν συμμαχήσει έναντίον

μέσα της. Κι' οι μέρες που κυλούσαν, της ξανάφεραν τη γαλήνη. Ένοιωσε τώρα πώς βρισκόταν σ' ένα γεφύρι...

ΕΛΕΝΗ ΡΕΖ-ΖΑΦΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

τώ, ναυαγών. Την ώρα που οι δυστυχημένοι αυτοί άνθρωποι ζόπνησαν, ή πείνα τους ήταν τόση, ώστε δεν ήξεραν με τί να την καταναλώσουν...

— Θα καταντήσουμε σαν τους ναυαγούς του «Σανσελλόρ», συλλογιζόταν με φρίκη.

Και οι φρικιαστικές σκηνές που είχε ζωγραφίσει ή Ιούλιος Βέρν στο περιφημο μυθιστόρημά του, περνούσαν ζωντανές μπροστά στα μάτια του.

"Η μίς Γκράς Κλάριτζ βασανιζόταν, φαίνεται, από τις ίδιες σκέψεις, είχε κυριευθεί από τους ίδιους φόβους και περπατούσε τον καθηγητή με κάποιο κρυφό τρόμο...

— "Ω, Θεέ μου, άρκει να μην τον κάνει ή πείνα άνθρωποφάγο!" ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ' "Όπου τό «Φίνμαρκ» ξαναβρίσκεται...

Ενώ τό παγοδούλι βυθιζόταν δλοένα και περισσότερο μέσ' στην δμίχλη, ή βάρκα με τον ψευτο Πέτερσον είχε κατορθώσει να βγή απ' αυτήν...

— "Όσο ή βάρκα κατόρθωσε με μεγάλες προσπάθειες να πλησιάση τό «Φίνμαρκ»...

τας, εκείνοι που βρίσκονταν μέσα στη βάρκα διευθύνονταν προς ένα πλοίο, που ή Πέτερσον τό άναγνώρισε με την πρώτη ματιά...

— Τό «Φίνμαρκ» είναι, είπε. Πώς γίνεται ένα τέτοιο πράγμα; Δε βούλιαξε λοιπόν;

— Οι άλλοι τό πλησιάζουν, είπε ξανάς από τους ναύτες.

— Τότε κι' έμεις θα κάνουμε τό ίδιο, αποφάσισε ή τιμονιέρη.

— Και δε φοβάσαι;

— Κι' αν μας ζητήσουν λόγο τί κάναμε κείνα τά έγγλεζάκια και τά φραντοσεζάκια;

— Αυτό να τό περιμένεις, είπε ή Πέτερσον. "Αλλά πώς θέλεις να γίνης; Χωρίς τρόφιμα, χωρίς ρούχα, πόσο μπορούμε να προχωρήσουμε μόνοι μας μέσα σε μία βάρκα; Καλύτερα έχω να στέκομαι παρά να τρέχω..."

— Δε θα μας πιστέψης.

"Αμ' αυτή δεν είναι ή αλήθεια; Τι; "Εμεις τους βγάλαμε έξω; Σαν ήταν παλαβά αυτά και πήγαν ζοπίσω τό δάσκαλό τους, όπως πηγαινούν τάρνια πίσω απ' τό κριάρι, μπορούσαμε έμεις να τά κρατήσουμε με τό στανιό; "Εμπρός! Τραβάτε λίγο δυνατότερα, γιατί ή άνεμος μας στρώχνει μακριά.

"Η μίς Γκράς παρατηρούσε τον καθηγητή με κάποιο κρυφό τρόμο..." (Σελ. 77, στ. β')

— "Ω, Θεέ μου, άρκει να μην τον κάνει ή πείνα άνθρωποφάγο!" ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ' "Όπου τό «Φίνμαρκ» ξαναβρίσκεται...

Ξεμεινε σφηνωμένος μέσ' στην τρύπα κι έτσι εμπόδιζε τὰ νερά να πλημμυρίσουν το σκάφος. Ο πλοίαρχος Φάιρμπερν, που δεν θέλησε ναπομακρυνθῆ από τὸν τόπο τῆς καταστροφῆς, παρατήρησε τὸ πράγμα αὐτὸ καὶ εἶδε πὼς εἶχε κάποια ἐλπίδα νὰ σώσῃ τὸ πλοῖο του. Μὲ κίνδυνο τῆς ζωῆς του κι' αὐτὸς κι' οἱ ἄνδρες του ἔπεσαν μὲ τὰ μούτρα στὴ δουλειά.

Φυσικά δὲν μπορούσαν νάντικαταστήσουν τὸ ἐξωτερικὸ μεταλλικὸ περίβλημα πὸ τὸ εἶχε κατακομματιάσει ὁ δγκόπαγος. Μὰ ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ σκάφους, ὁ μαργαχὸς κι' οἱ βοηθοὶ του κατόρθωσαν νὰ μπαλώσουν ὅπως-ὅπως τὰ ἀνοίγματα πὸ εἶχαν γίνει στὸ ξύλινο διάφραγμα. Μόλις τελείωσε αὐτὸ, ἔβαλαν μπροστὰ τὶς ἀντλίες. Οἱ φωτιές εἶχαν σβῆσει. Τὶς ξανάναψαν μὲλις ἄδειασαν ὅπως-ὅπως τὰ νερά. Καὶ ἤρθε μιὰ στιγμή πὸ ὁ πλοίαρχος Φάιρμπερν εἶδε πὼς μπορούσε, ἂν ὄχι νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ ταξίδι του πὸ εἶχε τόσο ἀπρόοπτα διακοπεί, ἀλλὰ τοῦλάχιστο νὰ φθάσῃ ὡς τὸ πλησιέστερο λιμάνι.

Ἐννοεῖται ὅμως, πὼς ἐλα αὐτὰ δὲν ἦταν μιὰς στιγμῆς δουλειά μονάχα. Ὁρες ἐλόκληρες ἐργάστηκαν χωρὶς νὰ πάρουν ἀναπνοή κι' οἱ ναῦτες κι' οἱ ἄ-

δική μου, κύριοι! ἀκούστηκε ἄλλη φωνή. Οἱ δύο ναυτικοὶ γύρισαν πρὸς τὸ τρίτὸ πρόσωπο πὸ εἶχε ἐπέμβει στὴ συζήτησή τους.

— Ἄ, ἐσεῖς εἰσθε, κύριε Ντόνου! εἶπε ὁ Φάιρμπερν συγκρατώντας τὴ συγκίνησή του. Μὴν ἀνησυχῆτε, πρόσθεσε. Ἐὰν ὁ ἀνεπιός σας κι' οἱ μικροὶ του φίλοι δὲ βρίσκονται σὲ σίγουρη μεριά, ὁ ἀλιτήριος αὐτὸς δὲ θὰ καλοπεράσῃ.

Ὁ κ. Ντόνου ἔσφιξε τὸ χέρι τοῦ πλοίαρχου καὶ τοῦ Μακντόναλντ. Ἦταν ἕνας δυνατὸς ἄνδρας ὡς πενήντα ἐτῶν, μὲ ζωηρὰ χρώματα κι' ἀθλητικὸ παρουσιαστικὸ, ὁ τύπος τοῦ Ἀγγλοφιλῶλου πὸν τρελλαίνεται γιὰ τὸ γκόλφ, τὴ θάλασσα καὶ τὰ σπὸρ, καὶ πὸν σπαταλᾷ τὴ ζωὴ του καθὼς καὶ τὴν περιουσία του, χωρὶς νὰ συλλογίζεται τίποτα. Γιὰ τὸν κ. Ντόνου ἔμως ἡ ἀγάπη πρὸς τὰ σπὸρ δὲν ἦταν ἡ μόνη του ἀγάπη. Μοιραζόταν μὲ τὴν ἀγάπη πρὸς τὸν ἀνεπιό του, τὸν μόνον κληρονόμο τῶν Ντόνου, μὴ καὶ ὁ θεὸς εἶχε μείνει γεροντοπαλλήκαρο.

Τὸ σύστημα μὲ τὸ ὁποῖο τὸν ἀνέτρεφε, δὲν ἦταν βέβαια τὸ τελειότερο, καὶ ἐξαιτίας του οἱ σπουδὲς τοῦ Τζᾶκ εἶχαν μείνει ἀρκετὰ πίσω. Ὅπως-ὅπως, καὶ μὲ τὸ δικὸ του σύστημα ἀκόμη, εἶχε κατορθώσει νὰ κἀνῃ τὸ Τζᾶκ ἐν' ἀτρόμητο παιδί, ἄξιο νὰ τὰ βγάλῃ πέρα καὶ στὶς πιὸ δύσκολες ἀκόμη περιστάσεις.

Ὅταν ἔγινε λαϊπὸν τὸ δυστύχημα τοῦ «Φίνμαρκ», ὁ κ. Ντόνου δὲν εἶχε ἀνησυχῆσει ἐξαιρετικὰ γιὰ τὴν τύχη τοῦ ἀνεπιό του. Κι' ὅταν γύρισε στὸ πλοῖο, ἠσύχασε ὀλίγε, γιὰ τὸν Κιντ μαζὶ μὲ τοὺς μικροὺς του φίλους μέσα στὴ βάρκα τοῦ Πέτερσον.

Τώρα ὅμως ἐλα ἀλλάξαν μὴ καὶ ἡ βάρκα γύριζε χωρὶς τὰ παιδιά. Τί εἶχε ἀπογίνει ὁ Τζᾶκ; Γιατί αὐτὸς ὁ κακοῦργος ὁ Πέτερσον δὲν ἔφερε πίσω παρὰ μερικὸς μονάχα ἀπὸ τοὺς ἐπιβάτες πὸν εἶχαν ἐμπιστευθεῖ; Μήπως εἶχε συμβεῖ κανέν' ἄλλο δυστύχημα; Ὅλα ἦταν πιθανά.

Αὐτὲς οἱ σκέψεις βασάνιζαν τὸν κύριο Ντόνου. Ὁ ἰδιορρυθμὸς Σκωτσέζος τὴ στιγμή αὐτὴ καταλάβαινε ὅλη τὴν εὐθύνη πὸν τὸν ἔβαρινε. Ἐνιωθε βαρεῖά τὴν ψυχὴ του. Ἐνιωθε τὸν ἑαυτὸ του ὑπεύθυνος γιὰ κάθε τι δυσάρεστο πὸν μπορούσε νὰ συμβῆ στὸ παιδί πὸν τοῦ εἶχ' ἐμπιστευθεῖ ὁ ἀγαπημένος του ἀδελφὸς πεθαίνοντας.

Τὰ λίγα λόγια πὸν εἶχε ἀκούσει νᾶλ-λάζουν ὁ πλοίαρχος Φάιρμπερν μὲ

τὸν Μακντόναλντ, τὸν ἔπεισαν πὼς θὰ τοὺς εἶχε βοηθῆς ἂν παρουσιαζόταν ὁ παιαδῆποτε ἀνάγκη. Μὲ ἀγωνία τώρα περίμενε τὶς ἐξηγήσεις πὸν θὰ ἔδινε ὁ ψευτο-Δανός.

Οἱ ἐξηγητὲς αὐτὲς ἦταν τόσο γελοῖες καὶ τόσο ἀπίστευτες, ὥστε κανένας δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ τὸ θυμὸ του

— Καταραμμένα ψεύτη! φώναξε ὁ πλοίαρχος, πὸν μ' ἔλο τοῦ τὸ φλέγμα δὲ μπόρεσε νὰ μείνῃ ψύχραιμος μπροστὰ σὲ τόσο θράσος. Τολμᾷ νὰ ὑποστηρίξῃς πὼς τὰ παιδιά θέλησαν μόνον νὰ θγοῦν καὶ νὰ μείνουν στὸ παγοβουνί; (Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΓΖΟΥΛΗ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΤΡΑΚ

Σ' ἕνα ἰταλικὸ θέατρο, ἔδωσαν κάποτε ρόλο σ' ἕναν ἀρχάριο ἠθοποιό. Ὁ ρόλος του ἦταν ὁ μικρότερος πὸν γίνε-ται. Θὰ παρουσιαζόταν σὲ μιὰ σκηνή, κάποιος θὰ τὸν ρωτοῦσε κατὰ τί, θάπαντοῦσε μόνον ἕνα *si* (ναί), καὶ θάφευγε. Τί ἀπλοῦστερο; Γι' αὐτὸ ὁ ἀρχάριος, ἂν καὶ πρώτη φορὰ θάπαίξε, εἶχε τὴ μεγαλύτερη βεβαιότητα γιὰ τὴν... ἐπιτυχία.

Οἱ συνάδελφοί του ὅμως τοῦ ἔλεγαν πὼς θὰ εἶχε τράκ, πὼς θὰ τάχανε καὶ πὼς δὲν θάλεγε λέξη.

— Μπᾶ! ἀπαντοῦσε ὅσο τράκ κι' ἂν θάχω. Ἐνὰ *si* δὲ θὰ μωρῶσω νὰ πῶ: — Κι' ὅμως, νὰ ἰδῆς πὸν δὲ θὰ μωρῶσει!

Πραγματικῶς τὴν πρώτη βραδιά, ὁ ἀρχάριος παρουσιάστηκε στὴ σκηνή, ἀλλὰ στάθηκε ἀδύνατο νὰ βγάλῃ ἀπ' τὸ στόμα του μιὰ λέξη. Κι' ἔφυγε βουδὸς ὅπως μπήκε.

— Δὲ στὰ λέγαμε;..

— Ἐ, καλὰ! πρώτη μου φορὰ ἦταν αὐριο θὰ ἰδῆτε.

— Ἐννοια σου, κι' αὐριο τὰ ἴδια! Τὴν ἄλλη βραδιά, ὁ ἀρχάριος κατὰφερὲ νὰ μιλήσῃ μόνον πὸν, ἀντὶ νὰ πῆ *si*, εἶπε *no* (ὄχι)!

— Δὲ στὰ λέγαμε;..

— Ἐ, καλὰ, δεύτερη φορὰ ἦταν ἀπὸ αὐριο πᾶ θὰ στρώσω.

— Χμ! θὰ τὸ ἴσομε!

Τὴν τρίτη βραδιά, ὁ ἀρχάριος ἔβγαλε ἐλα του τὰ δυνατά. Ὁρες πρωτότερα, ἔλεγε μὲ τὸ νοῦ του: «*Si* θὰ πῶ! ὄχι *no*!.. *Si*, ὄχι *no*!»

Βγήκε, τὸν ρώτησαν, κι' ἀρχίζει:

— Ν...

«Ὅχι! θυμᾶται ἀξάρια, *si* πρέπει νὰ πῶ!» Καὶ τελειώνει:

— *Si*!

Ἐστὶ δὲν εἶπε οὔτε *no* οὔτε *si*. Εἰ-νή! Κι' ἐπιτέλους πείσθηκε πὼς τὸ δυσκολότερο πράγμα τοῦ κόσμου εἶναι νὰ κατανικήσῃ τὸ τράκ ἕνας ἀρχάριος ἠθοποιός...

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΤΙ ΓΕΝΕΤΑΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΦΙΛΙΕΣ ΖΩΩΝ ΜΕ ΖΩΑ

Φιλίες ζῶων μὲ ἀνθρώπους εἶναι κατὰ κοινὸ, συνηθισμένο. Ὅλοι ἔβρουμε πόσο ἀφροσύωνονται στὸν κύριό τους ὁ σκύλος, ἡ γάτα, τὸ ἄλογο, τὸ γαϊδούρι, ἡ καμήλα, ὁ τάρανδος, κι' ἐλα σχεδὸν τὰ κατοικίδια, τὸ καθένα ἀνάλογα μὲ τὸν φυλετικὸ ἢ ἀτομικὸ του χαρακτήρα καὶ μὲ τὴ νοσησύνῃ του. Ὁ σκύλος π. χ. πὸν εἶναι τὸ νοσημότερο ζῶον, εἶναι καὶ τὸ πιστότερο καὶ τὸ διαχυτικότερο. Τὰ πουλιὰ τῆς αἰλῆς πάλι, — ὄρνιθες, πάπιες, χήνες, ἰνδίανοι, πὸν εἶναι τὰ κουτότερα, μωρῶν ν' ἀγαποῦν κι' αὐτὰ τὴν κυρά πὸν τὰ ταΐζει, δὲν ζέρουν ὅμως πολλὰς ἐκδηλώσεις φιλίας κι' ἀγάπης. Τὸ ἴδιο σχεδὸν ἡ ἀγελάδα, τὸ πρόβατο, τὸ γουρουνὶ καὶ καθέξῃς. Ἀπὸ τ' ἄλλα ζῶα, πὸν ἐξοικειώνονται μὲ τὸν ἄνθρωπο στοὺς Ζωολογικοὺς Κήπους ἢ στὰ θηριοτροφεία, μερικὰ εἶναι διαχυτικά. Ἡ φώκια π. χ. ὄρμα στὴν ἀγκαλιά τοῦ φύλακά της καὶ τὸν γλείφει σὰ σκυλὶ ἢ σὰ γάτα· κι' ἐνῶ εἶναι τόσο ἀσχημο ζῶον, ἡ μεγάλη αὐτὴ αἰσθηματικότης του τὸ κάνει πάρα πολὺ συμπνετικὸ.

Φιλίες, τώρα ζῶων μὲ ζῶα εἶναι σπανιότερες. Φυσικά, ὁ σκύλος συγχάνει μὲ τὸ σκύλο κι' ἡ γάτα μὲ τὴ γάτα. Σκύλος ὅμως καὶ γάτα εἶναι συνηθὺς ἀσπονδοὶ ἐχθροὶ. Ἀλλὰ ὑπάρχουν κι' ἐξαιρέσεις. Ἀπὸ αὐτὲς τὶς εἰκόνας, πὸν εἶναι ὅλες φωτογραφίες ἐκ τοῦ φυσικοῦ, κοιτάξετε τὶς δύο πρώτες, ἐπάνω. Εἶναι ἀψευδῆ δείγματα φιλίας σκύλου καὶ γάτας. Στὴν πρώτη, ἕνας σκύλος εἶναι ἐξοπλωμένος καὶ μιὰ γάτα κατεῖ μὲ τὴ μεγαλύτερη ἐμπιστοσύνη στὴ ράχη του. Στὴ δεύτερη, μιὰ γάτα... λέει τὰ μυστικά της στὸ φίλο της σκύλο, πὸν τὰ κούβει μὲ προσοχὴ καὶ μὲ σκέψη...

Ἀπὸ τὶς δύο μεσαῖες εἰκόνας, ἡ πρώτη στιγμή δὲν τῆς περνᾷ ἡ ἰδέα πὼς θὰ μπορούσε... νὰ τὰ κἀνῃ μιὰ χαφιὰ.

Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶναι πὼς δὲν τὴν ἀφίνουν ποτὲ πεινασμένη... Στὴν ἄλλη εἰκόνα βλέπουμε φιλία μεταξὺ πολὺ πιὸ ἀνόμοιων ζῶων: ἕνδς σκύλου κι' ἕνδς ψαρονιοῦ, πὸν κάθεται ἡσυχάτα στὸ κεφάλι του.

Ἐχομε, τέλος, ἄλλες δύο εἰκόνας πὸν μᾶς δείχνουν τὴν πιὸ ζωηρὴ φιλία μεταξὺ μαίμουσ καὶ γάτας. Ὅθ ἔλεγε κανεὶς πὼς τὰ δύο αὐτὰ ζῶα μαλώ-

τη εἶναι ἀληθινὰ πολὺ περίεργη: Μιὰ λέαινα, στὸ κλουβὶ τῆς, ἐκτελεῖ μνηστὶ καὶ καθήκοντα σὲ δύο σκυλάκια. Αὐτὴ τὴ στιγμή τὰ ἔχει στὰ πόδια της καὶ τὰ γλείφει. Καὶ τὰγαπᾷ τόσο πολὺ, πὸν οὐ-

νουν. Ἀλλὰ ὄχι, παίζου φιλικώτατα, σὰ νὰ ἦταν δύο μαίμουδες ἢ δύο γάτες.

Τέτοια συμπλέγματα στοὺς Ζωολογικοὺς Κήπους καὶ στὰ θηριοτροφεία βλέπει κανεὶς πολλὰ. Μᾶς φαίνονται περίεργα, γιὰ τὴ συνηθισμένη ἡμερῶν ἐχθρὶκὰ μεταξὺ τους τὰ ζῶα πὸν ἀνήκουν σὲ εἰδηδιαφορετικὰ.

Ἀλλὰ νὰ πὸν ἡ συμπέωση γεννᾷ φιλία κι' ἀνάμεσα σὲ πιὸ ἀνόμοια. Ἐ, δὲν εἶναι καὶ τόσο ἐκπληκτικὸ. Ἀγμιὰ γάτα, αἰσθάνεται φιλία γιὰ ἕναν ἄνθρωπο, γιὰ τὴν μὴν αἰσθανθῆ καὶ γιὰ μιὰ μαίμου, πὸν τὸ κάτω-κάτω εἶναι ἡ γελοιογραφία τοῦ ἀνθρώπου; Κι' ὅταν μιὰ λέαινα δὲν ἔχῃ δικὰ της παιδιά, γιὰ τὴν μὴν υἱοθετήσῃ δύο κουταβάκια, πὸν τὸ κάτω-κάτω ἔχουν κι' αὐτὰ τέσσερα πόδια; Ὁ «ἀγώνιας γιὰ τὴ ζωὴ» — ἡ πῆνα, τὸ κυνήγι γιὰ τροφή, — κἀνει τὰ ζῶα ἐχθρὶκὰ μεταξὺ τους. Τὴ στιγμή ὅμως πὸν τὰ ζῶα εἶναι ἡμερα, κατοικίδια, ἢ τρέφονται καλὰ σ' ἕνα Ζωολογικὸ Κήπο, δὲν ὑπάρχει πᾶ «ἀγώνιας γιὰ τὴ ζωὴ» καὶ παθεῖ ὁ κυριώτερος λόγος τῆς ἐχθρας. Ἐστὶ φυσικώτατο εἶναι νὰ γεννηθῇ καὶ φιλία.

Μήπως τὸ ἴδιο δὲν ἔγινε καὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους; Στὴν ἀρχή, ὅταν ἦταν τόσο σκληρὸς ὁ «ἀγώνιας γιὰ τὴ ζωὴ», οἱ πρωτόγονοὶ ἄνθρωποι ἦταν ἐχθροὶ μεταξὺ τους. Τώρα ὁ ἀγώνιας αὐτὸς εἶναι μαλακότερος. Ἐστὶ κι' οἱ ἄνθρωποι μωρῶν νὰ εἶναι φίλοι...

Ἐχομε, τέλος, ἄλλες δύο εἰκόνας πὸν μᾶς δείχνουν τὴν πιὸ ζωηρὴ φιλία μεταξὺ μαίμουσ καὶ γάτας. Ὅθ ἔλεγε κανεὶς πὼς τὰ δύο αὐτὰ ζῶα μαλώ-

πὸν τὸ κάτω-κάτω εἶναι ἡ γελοιογραφία τοῦ ἀνθρώπου; Κι' ὅταν μιὰ λέαινα δὲν ἔχῃ δικὰ της παιδιά, γιὰ τὴν μὴν υἱοθετήσῃ δύο κουταβάκια, πὸν τὸ κάτω-κάτω ἔχουν κι' αὐτὰ τέσσερα πόδια; Ὁ «ἀγώνιας γιὰ τὴ ζωὴ» — ἡ πῆνα, τὸ κυνήγι γιὰ τροφή, — κἀνει τὰ ζῶα ἐχθρὶκὰ μεταξὺ τους. Τὴ στιγμή ὅμως πὸν τὰ ζῶα εἶναι ἡμερα, κατοικίδια, ἢ τρέφονται καλὰ σ' ἕνα Ζωολογικὸ Κήπο, δὲν ὑπάρχει πᾶ «ἀγώνιας γιὰ τὴ ζωὴ» καὶ παθεῖ ὁ κυριώτερος λόγος τῆς ἐχθρας. Ἐστὶ φυσικώτατο εἶναι νὰ γεννηθῇ καὶ φιλία.

ΠΕΤΡΟΣ ΠΥΡΡΙΔΙΟΣ

«Τὸ «Φίνμαρκ» εἶναι, εἶπε ὁ Πέτερσον.» (Σελ. 77, στ. γ')

Καμμιά δὲν ἔλειπε. Κι' ὁ Φάιρμπερν ἔτριβε τὰ χέρια του σὰν ἄνθρωπος ἐχαρακτημένος ἀπ' τὸν ἐκούτο του, ὅταν ὁ Μακντόναλντ πῆγε κοντὰ του καὶ τοῦ ἔδειξε τὴ βάρκα τοῦ Πέτερσον, πὸν ἐνῶ εἶχε φύγει γεμάτη, ἐρχόταν ἄδεια κατὰ τὰ τρία τέταρτα.

— Μὰ τὸ Θεό! μωγγίρισε ὁ πλοίαρχος. Ἡ θὰ μοῦ δώσῃ λόγο τί ἔκανε τοὺς ἐπιβάτες πὸν τοῦ ἐμπιστευθήκα, ἢ θὰ τὸν κρεμάσω στὸ μεγάλο κατάρτι ὡς πὸν νὰ πῆς τρία!

— Μὲ τὴ βοήθειά μου, κύριε πλοίαρχε, εἶπε ὁ γιγαντώσωμος ὑποπλοίαρχος.

— Καί, ἂν εἶναι ἀνάγκη, καὶ μὲ τὴ

ΑΘΗΝΑ ΓΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΧΡΟΝΟΥ ΦΕΙΔΟΥ

Αγαπητοί μου,

Ο ΠΩΣ κάθε χρόνο, μού χαίρουν και φέτος έναν Ημεροδείκτη. Την παραμονή της Πρωτοχρονιάς, το βράδυ, πέταξα τον παλιό μπλόκο από το ξύλο του και βίδωσα με χαρά τον καινούργιο. (Ξέρετε βέβαια αυτούς τους «επιτραπέζιους» Ημεροδείχτες, που στέκονται σε μία ξύλινη βάση· αυτή μένει, ή μπλόκος αλλάζει κάθε χρόνο.) Κι' άμα έγινε δώδεκα ή ώρα — ακριβώς, — έσχισα, πέταξα το ξύφυλλο κι' αποκάλυψα την 1η Ιανουαρίου. Τάποκαλυπτήρια αυτά έγιναν με θόρυβο και με πομπή: σβύσιμο κι' άναμμα των φώτων, κόψιμο της πηγής, χειροκροτήματα, γέλια κι' εύχες. Προπάντων εύχες: Εύτυχημένος ο καινούριος χρόνος! να ζήσετε! ή, τι επιθυμείτε! και το χρώνο σας σήμερα να σαστε καλά!... Επειτα τίποτα. Ήσυγία. Μονάχος μου, άθόρυθα, σιωπηλά, πέταξα στο καλάθι την 1η Ιανουαρίου κι' αποκάλυψα τη 2α. Έτσι καθημέρα. Κι' ο χρόνος που άρχισε, τρέχει, φεύγει, περνά...

Σήμερα που σας γράφω, ο «επιτραπέζιος» μου δείχνει 12. Πότε πέρασαν τόσες ημέρες!... Αλήθεια, μένουν ακόμα άλλες 303, καθώς βλέπω σε μία γωνιά του φύλλου. Έ, 303 ημέρες είναι κάτι τί! Κι' όμως τί γρήγορα που θα πέρασουν κι' αυτές! Χωρίς να το καταλάβω. Αυτό δε το ξέρω καλά κι' από... πέρσι. Ένας δάκρυος χρόνος πέρασε σε μία ημέρα. Και τη στιγμή που έκανα τ' αποκαλυπτήρια του 1930, μού φαινόταν πως χτες ακόμα, — στο ίδιο μέρος, με τα ίδια πρόσωπα γύρω μου, με τα ίδια πράγματα, και με λίγα μόνο καινούργια, αλλά κι' αυτά όμοια κι' άπαράλλαχτα με τα παλιά, — είχα κάνει και τ' αποκαλυπτήρια του 1929...

Ναι, ο χρόνος φεύγει, τρέχει, περνά, χωρίς να τον καταλαβαίνουμε. Κι' όταν είναι εύτυχημένος, κι' όταν είναι δυστυχημένος, ακόμα κι' όταν είναι ουδέτερος κι' άνοσιος. Η ώρα διαδέχεται την ώρα, ή ημέρα την ημέρα κι' ή εποχή την εποχή. Σήμερα χειμώνας, αύριο άνοιξη, μεθαύριο καλοκαίρι. Και να τος πάλι ο χειμώνας με την καινούργια του πρωτοχρονιά!... Φυσικά, αφού ζούμε άπάντι σε μία σφαίρα που δεν κάνει άλλο παρά να γυρίζει, να γυρίζει, να γυρίζει... Μπορεί ποτέ να σταματήσει; Ό, και μία στιγμή μόνο να σταματήσει, θα γινόμαστε στάχτη και καπνός. Η κίνηση, το τρέξιμο, το αιώσιο στριφογύρισμα της σφαίρας μας στο άπειρο, ανάμεσα σ' άπειρες άλλες σφαίρες που γυρίζουν κι' αυτές το ίδιο, είναι ή διαρκής μας.

ή ζωή μας και... ο χρόνος που περνά. Κι' όμως, καμμιά φορά καταλαβαίνω το πέρασμά του. Πότε; Όταν πονώ; όταν χαιρούμαι; όταν περιμένω κάτι με λαχτάρα; όταν φοβάμαι κάτι άλλο με αγωνία;... Όχι, καθόλου! Μόνο όταν ξεχνά να βγάσω τα φύλλα του Ημεροδείκτη μου, κι' έρχεται στιγμή που το θυμούμαι και πρέπει να βγάλω πολλά μαζί, και να τα πετάξω. Κι' αυτό μού συμβαίνει συχνά: Πότε γιατί πέφτω με τις δουλειές μου κι' ούτε ρωτώ τί μέρα και τί ώρα είναι; πότε γιατί γράψω στο άπάντι-άπάντι φύλλο του Ημεροδείκτη μου καμμιά σημείωση, καμμιά υπόμνηση, και τ' άφίνο στη θέση του, όσο να κάνω καινούργιο που μού θυμίζει. Έτσι περνούν μέρες. Και για να κανονίσω πάλι τον Ημεροδείκτη μου, πρέπει φυσικά ναποσπάσω τόσα φύλλα, όσα είναι οι μέρες που πέρασαν. Έ, τότε πια τίς βλέπω, τίς πίνω και, πριν τίς πετάξω με λύπη στο καλάθι, συλλογιέμαι: «Πόσες είναι! άχ, γιατί να μην ήταν οι μέρες!... Και τί έκανα σε τόσες ημέρες; Έτσι πέρασαν κι' αυτές, του κάκου. Κρίμα, κρίμα! Κι' ή ζωή μικραίνει, και το τέλος πλησιάζει, και δεν έχω κάνει τίποτ' άπ' όσα λογαριάζω, άπ' όσα με περιμένουν. Ο χρόνος περνά!... Αυτό, το πιο χρήσιμο, το πιο πολύτιμο πράγμα, έχω το άχρηστεύω. Νά, τώρα το πετώ και στο καλάθι σαν ένα οποιοδήποτε παλιόχαρτο!...»

Έτσι τα φύλλα εκείνα του Ημεροδείκτη μου φαινονται σαν ένα κομμάτι του χρόνου που πέρασε, που πέθανε, που δεν υπάρχει πια για μένα: Σαν κάτι νεκρό, σαν ένα λείψανο. Και μικραίνω πολύ. Γιατί καταλαβαίνω το χρόνο που περνά, ενώ όλες τις άλλες στιγμές περνά χωρίς να τον καταλαβαίνω...

Αλλά ίσα-ίσα επειδή περνά έτσι γρήγορα, έτσι άσυναίσθητα, έτσι άγύριστα, και δεν μπορεί παρά να περνά, ο φρόνιμος άνθρωπος πρέπει να οικονομεί τον καιρό του και να τον χρησιμοποιή όσο γίνεται. Χρόνου φειδού, δεν ξέρω σφώτερο γνωμικό άπ' αυτό των αρχαίων! Οι νεώτεροι είπαν: «Ο χρόνος είναι χρήμα. Αλλά δεν είναι μόνο χρήμα, είναι το πάν! Προτιμώτερο να σπαταλά κανείς το χρήμα του παρά το χρόνο του. Γιατί το χρήμα ξαναγιίνεται· γιατί ή σπατάλη χρήματος είναι καμμιά φορά και οικονομία χρόνου. Ο χρόνος όμως δεν ξαναγιίνεται, πάει! Αυτά τα νεκρά φύλλα του Ημεροδείκτη μου, που τα πέταξα, κανένας πια δεν έχει τη δύναμη—ούτε άνθρωπος ούτε δάκιμων—να τα πάρη άπ' το καλάθι, να τα ξανακολλήσει στο μπλόκο και, από νεκρά, να τα ξανακάνη ζωντανά...

Σας ασπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΑΠΟ ΤΙΣ ΉΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΟΥ ΜΑΣ...

ΤΟ ΧΕΛΙΔΟΝΙ

Στὸν Πέτρο Ἰωαννίδη

Φίλοι μου. Το κάθε πράγμα, το καθετί που βρίσκεται γύρω μας, έχει και την ιστορία του, καλή ή κακή, χαρούμενη ή λυπημένη. Δεν φαντάζεστε, φίλοι μου, με πόση χαρά, με πόση ευχαρίστηση άκουγα τις διαφορές και παραξένες αυτές ιστορίες από το γέρο άμπελουργό μας, το μπάρμπα-Στάθη. Αυτές τις ιστορίες θέλω κι' έχω να σας πω.

Άκουστε σήμερα, πώς μού διηγήθηκε ο γέρο-άμπελουργός μας την ιστορία του χελιδониου:

«Σαν έδιωξε ο Θεός άπ' τον Παράδεισο τον Άδάμ και την Εύα, πάνω στο θυμό του, καταράστηκε τον Άδάμ να κερδίζει το ψωμί του με τον «ιδρώτα του προσώπου του».

»Όταν οι διωχμένοι βρέθηκαν σε λίγο έξω άπ' το μεγάλο Περισβόλι, άρχισαν να κρύωνουν και να πενούν, και σκέφτηκαν πώς έπρεπε να φροντίσουν για το ντύσιμό τους και για την τροφή τους. Υπήρχαν τότε γιγάντια δέντρα με πλούσιο φύλλωμα. Από τα φαρδιά λοιπόν φύλλα τους, φτιάσανε φορεσιές και ντύθηκαν. Έτσι δεν κρύωναν. Επειτα άρχισαν να κόβουν τους διάφορους καρπούς για τροφή. Του κάκου όμως! Δεν χόρταιναν όπως σαν βρισκόταν στον Παράδεισο. Τους έλειπε το ψωμί. Η Εύα καθημερινώς γρινιάζε. Ποτέ του ο Άδάμ δεν άκουσε την Εύα να του πη πώς χόρτασε. Κι' ο καίμένος έτρεχε άπ' τη μία, γύριζε άπ' την άλλη, έδρωνε, κουραζόταν, με τίποτα! Πουθενά δεν μπορούσε να βρή το σιτάρι. Και τότε κατάλαβε πόσο μεγάλη ήταν ή κατάρα που του έδωσε ο Θεός, όταν τους έδιωχνε. Παρακάλεσε, μετάνιωσε, με μάτια δάλα. Και στο τέλος πια έχασε κάθε ελπίδα και παράτησε κάθε άσπείρα για την αναζήτηση του σιταριού.

»Τά καλά όμως πουλιά, που βλέπανε από ψηλά τους μεγάλους αυτούς κόπους του Άδάμ, τον λυπήθηκαν. Κι' αποφάσισαν με κάθε τρόπο να τον βοηθήσουν. Συνάχτηκαν λοιπόν ένα πρωί, πάνω σε μία πελώρια λεύκα, κι' άρχισαν να σκέπτονται, πώς θα καθάρθωναν να πάρουν το σιτάρι, που βρισκόταν στη χώρα των φιδιών, και να το φέρουν στον Άδάμ.

»Αφού σκέφτηκαν πολλήν ώρα κι' ήταν έτοιμα να διαλυθούν, γιατί κανείς δεν τολμούσε να πάει στη χώρα των φιδιών, το καλό χελιδόνι πέταξε στη μέση κι' είπε πώς αυτό ή ανάλαμψα να φέρει το σιτάρι στον Άδάμ. Άμέσως όλα τα πουλιά άρχισαν ένα ώραϊότατο τραγούδι, που ήταν σαν ύμνος στο χελιδόνι για τη μεγάλη του τόλμη. Αυτό χαιρέτησε άμέσως τους συντρόφους του και πέταξε για το μεγάλο κι' επικίνδυνο τα-

ξίδι. Ύστερα από πολύωρο πέταγμα, έφτασε στη χώρα των φιδιών. Μία μεγάλη βουή έφτασε ως το ύψος που βρισκόταν. Κάτω έβλεπε τα πελώρια φιδιά, που με τους διάφορους ελιγμούς των παίρναν λογής-λογής σχήματα. Αλλά ήταν τυλιγμένα σε γιγάντια δέντρα, κι' άλλα είχαν το κεφάλι τους όρθό, πετώντας ψηλά το δηλητηριό τους. Το χελιδόνι στην άρχή φοβήθηκε. Σκέφθηκε να γυρίσει πίσω. Μά συλλογιόστηκε τη ντροπή και ταπεινάματα που θα του έκαναν τ' άλλα πουλιά, κι' αποφάσισε με κάθε τρόπο να εκτελέσει την υπόσχεσή του. Άρχισε λοιπόν να καταβαίνει σιγά-σιγά. Η βουή των φιδιών έφτανε τώρα πιο δυνατή. Βρισκόταν πολύ-πολύ χαμηλά. Με μία θαυμαστή ταχύτητα, καθάρθηκε κι' άρπάξει ένα στάχυ σιταριού με κάποιο φίδι προσαίνει και του άρπάξει την ουρά. Το χελιδόνι όμως δεν τα χάνει. Παιρνει με τα νύχια του το στάχυ και με το έλευθερωμένο τώρα σώμα του το πιπιλά με mania το μάτι του φιδιού. Η στιγμή είναι κρίσιμη. Η πάλη εξακολουθεί άγρια. Το φίδι, από το μεγάλο του πόνο, δαγκώνει δυνατά, πολύ δυνατά την ουρά του χελιδониου και την κόβει. Το χελιδόνι τώρα ήταν έλευτερο. Πέταξε με χαρά στον αέρα, κι' ύστερα από λίγο γύρισε στη συντροφιά του. Ο προορισμός του είχε εκτελεστεί. Η υπόσχεγή που του έγινε άπ' τα πουλιά ήταν άφάνταστη. Από τότε όμως το χελιδόνι έχει κομμένη σαν ψαλίδα την ουρά.

»Ο Άδάμ, ένα πρωί πούκανε περίπατο με την Εύα, βρήκε το εύλογημένο σιτάρι. Η χαρά του ήταν αφάνταστη!

»Έτσι, παιδιά μου, — πρόσθεσε ο μπάρμπα-Στάθης — έχουμε και μες το ψωμί κι' επαψαν από τότε κι' οι γρινιες της Εύας!...»

ΝΙΚΟΣ ΤΟΥΤΟΥΝΤΖΗΣ

ΑΙΤΙΑ ΤΟ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙ ΠΟΥ ΤΟ ΠΛΑΚΟΣΤΡΩΣΑΝ

Θυμάμαι που έναν καιρό, το πεζοδρόμι μας ήταν ένα πεζοδρόμι πρωτόγονο. Κάποτε όμως το πλακόστρωσαν κι' αυτό με πλακάκια μικρά, άσπρα και μαύρα. Αλλά, μ' έλο που έγινε όμορφο έτσι, έμεινε δε μ' άρεσε. Ήθελα νατάν όπως πριν, σκέτο χόμα, αλλά λίγο ψηλότερα άπ' το δρόμο. Γιατί όταν ήταν χόμα, μπορούσαμε έχω κι' οι φίλοι μου να σκάδουμε λακκουδάκια, με τα νύχια μας, για να παίξουμε βόλους. Ένώ τώρα, έπρεπε τα λακκάκια να τα σκάδουμε στη μέση του δρόμου, και στη μέση του δρόμου δε μπορούσαμε να παίξουμε με την ήσυχία μας.

Αλήθεια, κάποτε που έπαιζα βόλους στη μέση του δρόμου, έτυχε να περνά ένας γάϊδαρος, φορτωμένος με δυο κοφίνια. Ο άφεντικός του μιλούσε με κάποια κυρία, που τούλεγε να της ζητήσει

μία δακά κουκιά, και δεν πρόφτασε να του κάνει «μπέρρο...» να σταματήσει. Ο φίλος μας ο γάϊδαρος προχωρούσε άς μ' έβλεπε μέσα μπροστά του... Έγώ πάλι, άφροσωμένος στους βόλους μου, δεν τον πήρα είδηση και δεν πρόφτασα να τραβήξω. Πέφτει λοιπόν άπάνω μου, με πατάει, κι' ύστερα άρχίζει να χαιρίζη και να πηγαίνει ψηλά... Μαμμά μου! Μαμμά μου!

Τρέχει ο άδερφός μου ο Μίμης, που είδε το γάϊδαρο να με κλοτσπατά, με παίρνει στην άγκαλιά και με πάει στο φαρμακείο. Άπ' το στόμα μου έτρεχε αίμα, γιατί ο γάϊδαρος με πάτησε και στο σαγόνι. Στο φαρμακείο έμύριζε... Μία μπουρδιά που μ' έκανε να μη θέλω ν' ανασάνω βαθιά, γιατί φοβόμουν πώς θα μού καιγόταν τα σωθικά... Ήταν αϊθήρας ή μυροδιά; Ήταν φανικό δξύ; Δεν ξέρω. Ξέρω όμως πως με ξάπλωσαν σ' έναν καναπέ με ψαλι κι' ο γιατρός, άφου με είδε, είπε πως δεν έχω τίποτα και να με πάνε στο σπίτι... Στο σπίτι ή μαμμά μ' έβαλε να πλύνω το στόμα μου με ξύδι, για να καθάρση άπ' το αίμα. Αλλά επειδή μουπε να μην το καταπιώ, παρά να το φτύσω άφου το κρατήσω κάμπσο στο στόμα, έχω άρχισα να πνιγομαι καθώς το κρατούσα κι' έγινε αυτό το θαύμα: να το βγάλω από τη μύτη... Τα ρουθούνια, με το ξύδι, έρεθίστηκαν, άρχισαν να με τσοζούν και μ' έπηραν τα κλάμματα μαζί με τα φταρνίσματα. Η μαμμά ξεφώνιζε:

— Παιδί μου! Παιδί μου! Τ' ήταν αυτό που έπαθες;

Τάδερφια μου πάλι με μάλωναν:

— Ός!... Μα τί κάνεις έτσι; Βγήκε λίγο ξύδι άπ' τη μύτη σου... Κι' έπειτα;

«Όσο που το χώνεψα κι' έχω πώς δεν ήταν τίποτα σπουδαίο κι' ήσυχασα. Ναι, αλλά που τα χείλια μου πρίστηκαν σε λίγη ώρα και δε μπορούσα ν' ανοίξω το στόμα μου χωρίς να πονέσω. Τότε, ξέρετε, μούρχόταν να ξανακλάψω...»

Κ. Π. ΔΕΥΚ.

ΝΕΑ ΘΡΥΨΑΛΑ

Βέβαια κι' ο θάνατος του πατέρα, κι' ο θάνατος της μητέρας, είναι πόνος δυνατός κι' άσβήστος για κείνους που αυτοί τόσο τους αγάπησαν και με τόση στοργή τους άνάστησαν. Ο θάνατος όμως του παππού και της γιαγιάς, μαζί με τον πόνο, γεννά και το αίσθημα της άπωλειάς κάποιος ιερότητάς. Μοιάζει με την εξαφάνιση των «εφεστίων θεών» των αρχαίων.

Στὸν έξοχικό περίπατο, ο καλύτερος σύντροφός είν' εκείνος που δεν μιλεί διόλου ή λέει άδιάφορα πράγματα, στα όποια δεν είσαι υποχρεωμένος να προσέχης και ναπαντάς. Αλίμονο όμως αν

περπατῆς με κανέναν άπ' αυτούς που συζητούν, και θέλουν μάλιστα ναόυνε και τη γνώμη σου, προκαλώντας την με κάτι άνυπόφορα «έ;... πώς;...» και κάποτε και με σκουντιές!

Α. Γ. Κ.

Σ Τ Ρ Ο Φ Ε Σ

1.

Δώσε μου τη φλογέρι σου, μικρό βοσκέ, να παίξω, στὸν κάμπο αὐτὸν που άμέριμνα βοσκούν τὰ πρόβατά σου μάθε με μ' άγρολούλουδα στεφανί ώρατο να πλέξω δπως αὐτὸ που ἐστὶ φορεῖς στα δλωξανθά μαλλιὰ σου.

Μά πιότερο αν θές δώσε μου, βοσκέ μου, ἔστω και λίγη γαλήνη απ' τη γαλήνη σου να χύσω στήν ψυχὴ μου, μὴν πάψη ή άνησυχία μου κι' ή θλίψη που με πνίγει, και σαν κ' ἐστὶ σ' ένα δεντρο γείρω την κεφαλή μου.

2.

Μικρά παιδιά, ὡς αγαπῶ γιατί απ' τὰ στόματά σας τὸ γέλιο το χαρούμενο ποτε δεν ἀπολείπει, γιατί τὰ ὠραία ματάκια σας, τ' αἰθῶα βλέμματά σας, δε σκίασε μετὸ πένθος της βαρεῖα ποτέ ή λύπη.

Κι' αν πέρασε περαπτικη, δε θάβαινε μεγάλη και θάλιωσε ὡπως λιώνουνε στὸν ἥλιο τὰχὰ νύφη, κι' ὅταν απὸ τὰ δάκρυα θὰ ξάστραφαν και πάλι τὰ ὠραία τὰ ματάκια σας, μικρά μου αἰθῶα βορέφη.

3.

Απόψε εἶται μού φαίνεται σὰ θέατρο ὅλη ή φύση, που τὰ στοιχεῖα της σὰ βουβοὶ παζουν ήθοποιοί, ή αἰθῶα μεγαλόπρεπη ξανοίγεται στή δύση και τὰ πουλιά στις φυλλοσιές κρατούν τη μουσική.

Θρησκευτικά λὸς ἀκλουθοῦν οἱ θεατῆς σκυμμένοι, ὡστόσο τώρο θεάμα, τελειῶσει ἀγγὸ ἀγγὸ και τότε, ὡς χειροκρότημα, ένα σημαντικό σημαίνει για τὸ Μεγάλο, Ἀδούτο τοῦ Ἔργου Δημοουργο!

ΡΙΤΑ Ν. ΜΠΟΥΝΗ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΜΗ ΜΕ ΛΗΣΜΟΝΕΙ

Κραζει ο Θεός τα λουλούδια και δίνει στο καθένα από τα όνομα γλυκό για ν' αν εξαχρησμέννα...

Τό βλέμμα του προσηλωθήσθε στο πουλάκι... Τό εξέτασε από τα πόδια ως τό κεφάλι...

Θέ μου, συχώρηση ζητώ... Ροζιτσιμένο κλαίει... μά ο Θεός τό συχωρνά και γελαστός του λέει:

Αυτό φοβήθηκε, γύρισε προς τό παράθυρο και κοιτάζε απ' τό θαμπό γιαλι νοσταλγικά έξω τή φύση...

Από ήσουν τόσο άκρόσχετο και έξασος τη μόνη φροντίδα που σ' ή εδωκα, σε λέω «μη με λημονέι»!

Η καρδιά της ανθρώπινης μικής ύπαρξούλας χτύπησε δυνατά... κ' άκουσε σά μία φωνή νά βγαίνει απ' τήν ψυχή της:

Από ήσουν τόσο άκρόσχετο και έξασος τη μόνη φροντίδα που σ' ή εδωκα, σε λέω «μη με λημονέι»!

ΜΙΑΝΣΕ Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ

Μαμιά! Τί θέλεις, ψυχή μου, πέσ μου... Ηρθε ο πατέρας;... Όπου κι αν είναι ερχεται...

«Αρραξε τό κλουβί και τινάχτηκε πάνω... Πλησίασε τό παράθυρο και τ' άνοιξε... Τό δροσέρο και μυρωδάτο αέρα...

Είχε μιλήσει ή συνείδηση του μικρού... Κήπος Ποιητικής... Η ΤΣΟΠΑΝΟΠΟΥΛΑ...

Μέσα στή σκοτεινά, έπιασε τό κεφάλι τον με τό χεράκι σα για να συλλάβη τή γλυκιά όπτασία...

Από μακριά άκούστηκαν κουνδουνίσματα προβάτων που τά συνόδευε ένα γλυκό τραγούδι...

Η καρδιά του χτύπησε... Απλωσε τό χέρι του, πήρε τό κλουβί, τό χαριτωμένο άηδονάκι...

Χαρούμενη, όλο προχαρούσε με τό τραγούδι συντροφιά ή γλυκεία τσοπανοπούλα...

Ο Τ Α Ν ... (Γριολέττο)

Όταν βαρεία είναι ή ψυχή, Πόσο μοντά εν' όλα γύρω! Η κή' ελλίδα έχει χαθεί...

ΕΝΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Σαλπασμένη στον άμμο, κάτω άπόνα παρασολί, ή μαμιά είναι βυθισμένη στο διάβαση του βιβλίου της...

Είναι μεσημέρι, ζέστη, καμίνι! Κορσασμένα κ' αυτά από τό πολύωρο παίγιότι τους...

Όμως μία παρέα από πέτ' εξέη σκάβουν, σκάβουν άκούραστοι, για να κάνουν, λέει, ένα μεγάλο μαγεμένο καλάτι...

Όλα τους έχουν γίνει μπαρμπάρνονι απ' τόν ήλιο... Άλλά νά ένας μικρός χοντρέλλος, με τά μάγουλα πουνηραρισμένα...

Η μαμιά διαβάζει, διαβάζει κ' αύτε παίζον είδηση...

Τό βιβλιό πετιέται με τρομαρά δέκα μέτρα μακριά, τό παρασολί παρ' όλίγο νά πέση απ' τόν πήδο που πήρε ή μαμιά...

Τί λές, τρελόπαιδο; ή αδερφή σου πνίγηκε! Και ή μαμιά κάνει νά τρέξη κατά τό καζινο...

Ό Δημης κοιτάζει τή μαμιά του με τόσα κáτι μάτια, γεμάτα...

Εκπλήξη μαζί και άθωότητα: Μά, μαμιά, δέν τόκαγό είπίτηδες... Νόμισες πως πνίγηκε; Θεέ και Κύριε!

ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΤΟΝ ΓΕΛΑΣΕ

Ένας Ίρλανδός αγόρας μιá φορά ένα ρολόι που τό βρήκε κελεπούρι... Άλλά δέν άργησε νά ίδή ότι, αν πηγαίνε με τά μυαλά του...

Σέ λίγες μέρες συνάντησε κάποιό φίλο του, που ήξερε ότι γύρισε ένα ρολόι φτηνό...

Βέβαια και στο είπα, άπάντησε κενά ο Πάτ... Ποτέ δε με γέλασε, γιατί...

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Μεταξύ μητέρας και κόρης: Ποιόν αγαπάς πιο πολύ, εμένα ή τό γλυκό... Εσένα... που τά μου δάσσης τό γλυκό...

Μαύμοϋ του Καλέττη

Έν' αυτοκίνητο παρασύρει μιá δεσποινιδούλα, ή όποία λιποθύμá... Όταν συνέρχεται, ένας πόλισμας τή ρωτά τή διεύθυνσή της...

Ροδολιέρα

Ό Δέλος με πανηριό στή μικρούλα: Ποιανού μαμιά είσαι; Η μικρούλα: Της Καλλιόπης! Ποιανού μπαμπά; Η μικρούλα: Τού Βασιλέ!

ΑΔΙΑΠΛΑΣΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ»

Άθήνα, 22 όδός Εφραίμων την 15 Ιανουαρίου 1930...

ΣΤΟ σημερινό φυλλάδιο, έκτός από τόσα άλλα όρατα πράγματα, θα διαβάσετε κ' ένα χρονογραφήμα...

Με τήν ευκαιρία αυτή αναγγέλλω κ' ένα πρωτότυπο δραματάκι... «Η Άδελφή», της αγαπητής μας Λίλιας Καρακάλλου...

Θά σάς ουσίγω ένα νέο βιβλιό, που δέν πρέπει νά λείπει από τίς παιδικές βιβλιοθήκες... «Παιδική Άνθολογία»...

Έν' ατοκίνητο παρασύρει μιá δεσποινιδούλα, ή όποία λιποθύμá... Όταν συνέρχεται, ένας πόλισμας τή ρωτά τή διεύθυνσή της...

Ό Δέλος με πανηριό στή μικρούλα: Ποιανού μαμιά είσαι; Η μικρούλα: Της Καλλιόπης! Ποιανού μπαμπά; Η μικρούλα: Τού Βασιλέ!

Κούκλα του Χαλανδρίου

Μαμά, μικρή μου Άλκη Καλλινό! Όρατο τό γραμματάκι σου και θά μ' ευχαριστούσες πολύ αν μου γράφαες συχνά...

Λοιούτικα. Φαντάσου μόνο, ότι σήμερα άπαντός σ' έγράμματα σου της 31 Δεκεμβρίου...

Πολύ νόστιμο τό γραμματάκι σου, Σουλφίς... Κ' έλπίζω νά μου βήνης συχνά αυτή τήν ευχαρίστηση...

Χαίρω πολύ, Τσαζάκ, που έγινε καλά... Άλήθεια, πολύ έμωρη κ' αυτή ή «οπτική άπάτη»...

Έν' ατοκίνητο παρασύρει μιá δεσποινιδούλα, ή όποία λιποθύμá... Όταν συνέρχεται, ένας πόλισμας τή ρωτά τή διεύθυνσή της...

Ό Δέλος με πανηριό στή μικρούλα: Ποιανού μαμιά είσαι; Η μικρούλα: Της Καλλιόπης! Ποιανού μπαμπά; Η μικρούλα: Τού Βασιλέ!

ΑΓΑΠΕΤΕ ΤΟ ΚΑΛΟ

Με τήν ευκαιρία αυτή αναγγέλλω κ' ένα πρωτότυπο δραματάκι... «Η Άδελφή», της αγαπητής μας Λίλιας Καρακάλλου...

Ό Δέλος με πανηριό στή μικρούλα: Ποιανού μαμιά είσαι; Η μικρούλα: Της Καλλιόπης! Ποιανού μπαμπά; Η μικρούλα: Τού Βασιλέ!

Ό Δέλος με πανηριό στή μικρούλα: Ποιανού μαμιά είσαι; Η μικρούλα: Της Καλλιόπης! Ποιανού μπαμπά; Η μικρούλα: Τού Βασιλέ!

Μιά μεγάλη για τό έρχόμενο φυλλάδιο... Έ, τί γέλια που θά κάνεις! Σ' άλλους, παιδιά μου, δέν έχω τόπο νάπαντήσω σήμερα...

Πολύ νόστιμο τό γραμματάκι σου, Σουλφίς... Κ' έλπίζω νά μου βήνης συχνά αυτή τήν ευχαρίστηση...

Χαίρω πολύ, Τσαζάκ, που έγινε καλά... Άλήθεια, πολύ έμωρη κ' αυτή ή «οπτική άπάτη»...

Έν' ατοκίνητο παρασύρει μιá δεσποινιδούλα, ή όποία λιποθύμá... Όταν συνέρχεται, ένας πόλισμας τή ρωτά τή διεύθυνσή της...

Ό Δέλος με πανηριό στή μικρούλα: Ποιανού μαμιά είσαι; Η μικρούλα: Της Καλλιόπης! Ποιανού μπαμπά; Η μικρούλα: Τού Βασιλέ!

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΙΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δέν έγκρίνεται, ούτε άνομόνεται, αν δέν άνομόνεται από τό δικασίον... Τά έγκρινα όνόματα ή άνομόνεται ίσχυον δε τήν 30 Νοεμβρίου 1930...

Ό Δέλος με πανηριό στή μικρούλα: Ποιανού μαμιά είσαι; Η μικρούλα: Της Καλλιόπης! Ποιανού μπαμπά; Η μικρούλα: Τού Βασιλέ!

Ό Δέλος με πανηριό στή μικρούλα: Ποιανού μαμιά είσαι; Η μικρούλα: Της Καλλιόπης! Ποιανού μπαμπά; Η μικρούλα: Τού Βασιλέ!

Ό Δέλος με πανηριό στή μικρούλα: Ποιανού μαμιά είσαι; Η μικρούλα: Της Καλλιόπης! Ποιανού μπαμπά; Η μικρούλα: Τού Βασιλέ!

ακόμη) Έλευθέρωσαν Νεότητά (ευχαριστώ για όλα τή είνε έπέν κ' Φαίδωνα' αλλά πώς θα μπορούσε νά σέ βοηθήσει;) Σιμόνν (σού έστειλα τον Όδηγό κτλ...

Ό Δέλος με πανηριό στή μικρούλα: Ποιανού μαμιά είσαι; Η μικρούλα: Της Καλλιόπης! Ποιανού μπαμπά; Η μικρούλα: Τού Βασιλέ!

Ό Δέλος με πανηριό στή μικρούλα: Ποιανού μαμιά είσαι; Η μικρούλα: Της Καλλιόπης! Ποιανού μπαμπά; Η μικρούλα: Τού Βασιλέ!

Ό Δέλος με πανηριό στή μικρούλα: Ποιανού μαμιά είσαι; Η μικρούλα: Της Καλλιόπης! Ποιανού μπαμπά; Η μικρούλα: Τού Βασιλέ!

Ό Δέλος με πανηριό στή μικρούλα: Ποιανού μαμιά είσαι; Η μικρούλα: Της Καλλιόπης! Ποιανού μπαμπά; Η μικρούλα: Τού Βασιλέ!

Ό Δέλος με πανηριό στή μικρούλα: Ποιανού μαμιά είσαι; Η μικρούλα: Της Καλλιόπης! Ποιανού μπαμπά; Η μικρούλα: Τού Βασιλέ!

Ό Δέλος με πανηριό στή μικρούλα: Ποιανού μαμιά είσαι; Η μικρούλα: Της Καλλιόπης! Ποιανού μπαμπά; Η μικρούλα: Τού Βασιλέ!

Ό Δέλος με πανηριό στή μικρούλα: Ποιανού μαμιά είσαι; Η μικρούλα: Της Καλλιόπης! Ποιανού μπαμπά; Η μικρούλα: Τού Βασιλέ!

Ό Δέλος με πανηριό στή μικρούλα: Ποιανού μαμιά είσαι; Η μικρούλα: Της Καλλιόπης! Ποιανού μπαμπά; Η μικρούλα: Τού Βασιλέ!

